

Uimhir Lárionaid

71

Uimhir Iarrthóra

General Certificate of Secondary Education
January 2012

Foghlaim don Saol agus don Obair: Modúlach

Aonad 4

Forbairt Phearsanta

[GLW51]

DÉ MÁIRT 10 Eanáir, Maidin

AM

45 nóiméad.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Lárionaid agus d'Uimhir Iarrthóra sna spásanna chuige sin ag barr an leathanaigh seo.

Scríobh do fhreagraí sna spásanna chuige sin sa scrúdpháipéar seo.

Ba chóir an t-iatán (ina bhfuil Foinse A) a úsáid le Ceisteanna 4 agus 5 i Roinn B.

Freagair **gach ceann** de na **cúig** cheist.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é 40 an marc iomlán don pháipéar seo.

Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa i gCeisteanna 4 agus 5.

Léiríonn figiúirí idir lúibíní ar thaobh na láimhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.

Don Scrúdaitheoir amháin	
Uimhir Ceiste	Marcanna
1	
2	
3	
4	
5	

Marc Iomlán

Roinn A

Freagair **gach** ceist sa roinn seo.

Sláinte agus folláine a neartú agus a chothabháil is ábhar don cheist seo.

- 1 (a) Scríobh dóigh **amháin** a dtiocfadh le daoine an fholláine mothúchán acu a fheabhsú.

_____ [1]

- (b) Sainaithin agus mínigh iarmhairt sláinte **amháin** mar gheall ar mhí-úsáid alcóil.

 _____ [2]

- (c) Sainaithin agus mínigh dóigh **amháin** a dtiocfadh le grúpa féinchuidithe cuidiú le duine a bhfuil andúil aige/aici.

 _____ [2]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

Inniúlacht a fhorbairt mar thomhaltóirí géarchúiseacha is ábhar don cheist seo.

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

2 (a) Scríobh sampla **amháin** de riachtanas a bhíonn ag duine.

_____ [1]

(b) Míinigh buntáiste **amháin** as carr nua seachas carr athlámhe a cheannach.

_____ [2]

(c) Míinigh míbhuntáiste **amháin** a bhaineann le hiasacht phearsanta.

_____ [2]

Tuiscint ar ról agus ar fhreagrachtaí tuismitheoireachta is ábhar don cheist seo.

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

3 (a) Scríobh **dhá** ról ríthábhachtacha a bhaineann le tuismitheoireacht.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

(b) Sainaithin **agus** mínigh **dhá** fhadhb atá ag máthair nua mar gheall ar shaol sóisialta níos lú a bheith aici.

1. _____

 _____ [2]

2. _____

 _____ [2]

(c) Sainaithin **agus** mínigh **dhá** dhóigh a bhfaigheadh tuismitheoir óg cuidiú maidir leis na costais a bhaineann le leanbh óg.

1. _____

 _____ [2]

2. _____

 _____ [2]

Roinn B

Freagair **gach** ceist sa roinn seo.

4 Léigh **Foinse A** agus bain úsáid aisti le cuidiú leat an cheist seo a fhreagairt.

(a) Mínigh an **dá** fháth seo a leanas a dtéann daoine óga i riosca.

(i) Leadrán

[2]

(ii) Aird a tharraingt orthu féin

[2]

(b) Mínigh an dóigh a rachadh iompar frithshóisialta i bhfeidhm ar phobal áitiúil.

[6]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

